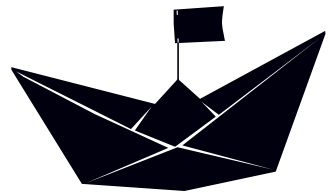

ZEEHELDEN

NIEUWS #7

WIJKKRANT VOOR HET ZEEHELDENKWARTIER
UITGAVE VAN BEWONERSORGANISATIE ZEEHELDENKWARTIER

JAARGANG 47 • DECEMBER 2021
ZEEHELDENNIEUWS.NL

PAGE 3 FOR ENGLISH

Naamgevers > pag. 5

Volhoudbare Zeehelden maken
kaarsen > pag. 6

Jaarvergadering
Bewonersorganisatie > pag.8

Kerstverhaal > pag. 10

KUNSTSCHILDER RENÉ KLARENBEEK

IK BLIJF OP ZOEK NAAR WAT ZICH ACHTER DE ILLUSIE VAN EEN SCHILDERIJ BEVINDT.

TEKST EN FOTO WYBE VAN DE KUIJNDER

In zijn atelier ruikt het naar terpentijn en olie, en er staan glazen potten met pigmenten. De ingrediënten die Rembrandt onder andere gebruikte voor het samenstellen van zijn verf. Op de achtergrond cantates van Bach.

Het is fijn om in een dorp geboren te worden. Sommige kinderen zijn na de middelbare schoolopleiding nog steeds nieuwsgierig en willen weg. Kijken naar wat er zich afspeelt in de wereld om hen heen. Na de beslotenheid en bescherming van het dorp verdrinken in de anonimiteit van de stad. Want in een dorp kent iedereen je, weet iedereen wie je bent.

René was zo'n nieuwsgierig kind en vertrok naar Den Haag. Hij ging studeren aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten. Iets wat hij heel erg graag wilde, want op zijn elfde, nadat hij een Rembrandt had gezien in het Rijksmuseum in Amsterdam, wist hij het: 'Ik wil schilder worden'. Iedere leergierige leerling weet na afloop van die opleiding, dat die niet al je vragen beantwoordt. Sterker nog, je hebt juist nog meer vragen nadát je een opleiding hebt gevolgd. Zo ook René. Hij wilde weten hoe Rembrandt

schilderde en dat konden ze hem op de academie niet vertellen. In die periode was men niet meer zo geïnteresseerd in het ambachtelijke van de schilderkunst. Voor hij klaar was om zich daar echt in te verdiepen, lokte de wereld. Van 1994 tot 2004 bereisde hij de halve wereld en voerde hij zijn streetart billboards project uit. In Zuid-Afrika bijvoorbeeld beschilderde hij billboards van 3 x 3 meter en maakte met tekst en beeld actuele sociale problemen zichtbaar; dat werd gefotografeerd en op sociale media verspreid. Omdat het controversiële onderwerpen waren schilderden zij het billboard soms al na een uur over, want de overheid daar zat niet te wachten op het zichtbaar maken van misstanden en de gevangenen in Columbia, Kenia, Zuid-Afrika, Cuba en Brazilië, Nigeria en Burkina Fasso zijn geen plekken waar je je schildertalent kunt ontwikkelen. Daarbij werd hij steeds meer een organisator om lokale kunstenaars een podium op zijn billboard te bieden, en steeds minder zelf schilder. In 2003 eindigde dit avontuur in het voormalige Joegoslavië waar hij met zijn geliefde in het huwelijk trad. Het jonge paar vestigde zich in Den Haag waar het tijd werd om zijn Rembrandtfascinatatie te gaan uitdiepen.

tekentechnieken - niet alleen vanuit zijn atelier maar ook bij het Mauritshuis en Museum Het Catharijneconvent. Ook werd hij gevraagd voor het samenstellen van de expositievitrine in museum Het Rembrandthuis te Amsterdam en geeft hij lezingen over Rembrandt in de hele wereld, tot aan Bangladesh toe.

Of dat allemaal nog niet genoeg is, en hoe kan het ook anders, restaureert hij schilderijen, en samen met een compagnon restaureert hij in opdracht van de gemeente muurreclames die bedrijven vroeger op gevels lieten schilderen.

Als René na al die werkzaamheden zich op zijn pyjamadag, zijn enige vrije dag in de week, weer kan wijden aan zijn eigen vrije werk - een volgend schilderij uit zijn serie Metafoormorfosen van Ovidius of Diogenes, historische voorstellingen in een hedendaagse setting - geniet hij, met op de achtergrond de cantates van Bach.

René Klarenbeek woont in het Zeeheldenkwartier.

In vroegere jaren zag je vaak studenten of schilders schilderijen van grote meesters in musea naschilderen en in Berlijn vroeg René aan directeur Bernd Lindemann of hij daar 'Samson bedreigt zijn schoonvader' van Rembrandt mocht naschilderen om zo zijn fascinatie te doorvoren. Behalve dat Lindemann dat zeker een taak vond van het museum, vond hij het ook interessant voor de bezoekers van het museum, omdat zij op deze manier konden zien hoe Rembrandt zijn schilderijen opbouwde. Want veel dingen die Rembrandt heeft gedaan, heeft hij bij toeval ontdekt. Dus verhuisde René zijn halve atelier naar Berlijn en probeerde alles op dezelfde manier als Rembrandt dat heeft gedaan en zo ontdekte hij de schildertechniek van Rembrandt en maakte die zich eigen. Gebruik makend van die technieken maakt René inmiddels zijn eigen schilderijen. Dat is te zien op de website conterfeyter.com. Daar kan je zien dat hij kleine vertellingen op zijn eigen wijze in beeld heeft gebracht. En ook dat René behalve de technieken ook soms de thematiek van Rembrandt heeft overgenomen. Met diezelfde technieken schildert René portretten van bekende en onbekende Nederlanders.

René zorgt ervoor dat zijn kennis wordt overgebracht in de vorm van cursussen en workshops. Twee dagen in de week zijn gevuld met lessen in zeventiende-eeuwse schilder- en

Atelier

Van der Duynstraat 57
2515 NG Den Haag
Telefoon: 06-22648699
mail@naerdenatuer.nl

conterfeyter.com
naerdenatuer.nl
rembrandtpupil.com

Wijkagenda (onder voorbehoud)

Nieuwjaarsreceptie
van de Bewonersorganisatie Zeeheldenkwartier
en het Zeeheldenfestival
dinsdag 18 januari 17.00 uur Heldenhoek

Werkgroep leefbaarheid en verkeer
16 december 19.30 uur *)
13 januari

Bestuur
15 december 19.30 uur *)
19 januari

***) a.u.b. een week vooraf aanmelden**

COLOFON

REDACTIEADRES ZEEHELDENNIEUWS
ELANDSTRAAT 88 A
2513 GV DEN HAAG
070-3560410
ZEEHELDENNIEUWS.NL
INFO@ZEEHELDENNIEUWS.NL

HOOFDREDACTEUR
LAURENS SCHRIJNEN

REDACTIE
REINOUT BARTH
GIJS VAN GINNEKEN
ELS KRUIK
WYBE VAN DE KUINDER
HEDI LOUWERSHEIMER
RENÉ MORS
LAUREN ROMIJN
LAURENS SCHRIJNEN
MARIEKE OP HET STRAND

CORRECTIES EN VERTALING
TINY MULDER
CINDY HOCK
SOPHIE WELSING

ILLUSTRATIES
ALICE MULDER
HANS VAN DER SPEK

OPMAAK
MANDY BRONGEEST
(ORANJEBRUIJN GRAFISCH ONTWERP)

SECRETARIAAT
TRUDY HOLLANDER

DRUK HEMU GRAFISCHE DIENSTVERLENING
OPLAGE 6.000

BESTUUR BEWONERSORGANISATIE ZEEHELDENKWARTIER
GUINE MOERMAN - VOORZITTER (A.I.)
/PENNINGMEESTER
WYBE VAN DE KUINDER - SECRETARIS

ADVERTEREN IN DEZE KRANT?
Stuur een bericht naar
info@zeeheldennieuws.nl

VOLGENDE UITGAVE 13 FEBRUARI 2022
KOPIJ DEADLINE 21 JANUARI 2022

VOLG HET ZEEHELDENNIEUWS OP ONZE SOCIAL MEDIA:
f /zeeheldennieuws
@zeeheldennieuws
@zeeheldennieuws

EN DE BEWONERSORGANISATIE:
@bozeehelden

De redactie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden en behoudt zich het recht voor om ingezonden kopij in te korten of niet te plaatsen.

TELEFOON NUMMERS

BEWONERSORGANISATIE	070 356 0410
POLITIEBUREAU JAN HENDRIKSTRAAT	
/WIJKAGENT	0900 8844
HANDHAVING/INSPECTIE	14070
STADSBEHEER INFO	14070
GROF VUIL / OP AFSpraak	070 366 0808
BUURTBEHEERBEDRIJF BBOZ	070 361 5990
SOCIALE RAADSLIEDEN	070 353 7500
HAAGSE WETSWINKEL	070 353 7844
JURIDISCH LOKET	0900 8020
STEUNPUNT HUISELIJK GEWELD	070 346 97 17
DOKTERSNACHTDIENST	070 346 9669
OUDERENWERK CENTRUM	070 205 2270
ZORGCENTRUM OP DE LAAN	070 375 1300
MAALTIJDEN HELDENHOEK	070 205 2270
MAATSCHAPPELIJK WERK	070 205 2000
WIJKBUS STAP-IN (op werkdagen van 09.00 - 10.00 uur)	070 352 0416
SERVICEPUNT XL	070 205 22 90
BURENHULP	070 205 26 00
BEGELEIDEN & RIJDEN	070 205 27 00

BEWONERSORGANISATIE ZEEHELDENKWARTIER

TEKST GUINEVERE MOERMAN

Donderdag 11 november was het Sint-Maarten. De dag voordat de coronamaatregelen in gingen. Het was heel gezellig op het Prins Hendrikplein waar kinderen warme chocomelk kregen en de ouders op Glühwein getrakteerd werden door Victoria. Er werd druk besproken of er met Sinterklaas of kerst nog zoiets georganiseerd zou kunnen worden. Mocht dat zo zijn, dan zal een aankondiging op de website van het Zeeheldennieuws geplaatst worden.

Maandag 15 november was de jaarlijkse vergadering van de Bewonersorganisatie Zeeheldenkwartier, de ‘Elandvergadering’. In deze vergadering wordt besproken wat er het afgelopen jaar is gedaan door de bewonersorganisatie en kunnen bewoners aangeven wat er het komende jaar belangrijk is.

Vanwege de coronamaatregelen is er met de gemeente afgesproken dat de vergadering door mocht gaan, als de CoronaCheck app aan de deur zou worden gebruikt. Aangezien de vergadering vorig jaar niet door kon gaan vanwege coronamaatregelen vonden we het wel heel belangrijk om dit jaar de bewoners een gelegenheid te bieden om met de bewonersorganisatie in gesprek te kunnen. De sfeer was erg goed en hoewel er geen drankjes geserveerd mochten worden, was het toch erg gezellig.

Er waren 20 deelnemers aanwezig bij de vergadering. Na de jaarvergadering was er een open overleg met verkeerswethouder Robert van Asten over het parkeerbeleid in het Zeeheldenkwartier. De wethouder was zonder ambtelijke ondersteuning naar het Zeeheldenkwartier gewandeld, en hij komt graag terug voor het politieke debat dat we in februari gaan organiseren.

De werkgroepen en het bestuur hebben complimenten gekregen van de bewoners voor hun inzet. Een inhoudelijk verslag van de vergadering staat verderop in deze krant.

Tijdens de Elandvergadering is Stephan Swinkels voorgesteld als kandidaat-bestuurslid en hebben we aangegeven nog steeds op zoek te zijn naar versterking van niet alleen het bestuur, maar

ook van de werkgroep Leefbaarheid en Verkeer. De voorzitter van de werkgroep heeft aangekondigd per 1 maart te willen stoppen als voorzitter, dus ook daarvoor wordt gezocht naar nieuwe leden en een nieuwe voorzitter.

Ook is het mogelijk om je op te geven voor een klankbordgroep voor het project Tram 16 of het plan Kwaliteitsverbetering Centrum Noord of het coffeeshopbeleid. De klankbordleden zullen uitgenodigd worden om hun inbreng te geven op momenten dat er mijlpalen gepland staan voor deze projecten, ongeveer een week voordat de gemeentelijke werkgroep bij elkaar zal komen. Hiervoor kun je je aanmelden bij het **secretariaat@groene-eland.nl**

Mocht je een bestuursvergadering of een werkgroepvergadering bij willen wonen, dan kun je je per e-mail opgeven bij het **secretariaat@groene-eland.nl**

En wie zien jullie natuurlijk graag op onze nieuwjaarsreceptie op dinsdag 18 januari 2022. In de Heldenhoek.

Guinevere Moerman, voorzitter a.i. van de bewonersorganisatie

UITNODIGING
Op dinsdag 18 januari zijn vanaf 17 uur in de Heldenhoek alle bewoners van het Zeeheldenkwartier van harte welkom op de nieuwjaarsreceptie van het Zeeheldenfestival en de bewonersorganisatie. Komen jullie ook om elkaar een goed 2022 te wensen?

PAINTER RENÉ KLARENBEEK

I KEEP LOOKING FOR WHAT LIES BEHIND THE ILLUSION OF A PAINTING.

TEXT AND PHOTO WYBE VAN DE KUIJNDER TRANSLATION TINY MULDER / CINDY HOCK

In his studio it smells of turpentine and oil, and there are glass jars with pigments. Some of the ingredients that Rembrandt used for the formulation of his paint. In the background music from Bach's cantatas.

It is nice to be born in a village. Some children are still curious after their training in secondary school and want to leave. To see what is going on in the world around them. After the seclusion and protection of the village, they drown in the anonymity of the city. Because in a village, everyone knows you, everyone knows who you are.

René was one of those curious children and left for The Hague. He went to study at the Royal Academy of Visual Arts. Something he really wanted, because at the age of eleven, after seeing a Rembrandt in the Rijksmuseum in Amsterdam, he knew: 'I want to be a painter'. Every inquisitive student knows after completion of that

training that it does not answer all your questions. What is more, you actually have even more questions after you have completed a training. René was one of them. He wanted to know how Rembrandt painted and they could not tell him that at the academy. In that period people were not particularly interested in the traditional part of the art of painting. Before he was ready to really immerse himself in it, the world lured him. From 1994 to 2004, he travelled halfway around the world and carried out his street art billboards project. In South Africa, for example, he painted billboards measuring 3.00 x 3.00 metres and he relied on text and images to visualise current social issues; it was photographed and distributed on social media. Sometimes it was painted over again after only an hour, because he did not want to run any risks: the prisons in Columbia, Kenya, South Africa, Cuba and Brazil, Nigeria and Burkina Fasso are not places where you can develop your talent

for painting. In the process, he increasingly became an organiser offering local artists a stage on his billboard, and less and less a painter himself. In 2003, this adventure ended in the former Yugoslavia where he married his beloved wife. The young couple settled in The Hague, where it was time to dive into his Rembrandt fascination.

In earlier years, you often saw students or painters copying paintings by great masters in museums, and in Berlin René asked director Bernd Lindemann if he could recreate Rembrandt's 'Samson Threatening His Father-in-Law' in order to explore his fascination. Apart from the fact that Lindemann thought this was certainly a task for the museum, he also thought it would be interesting for the visitors of the museum, because this way they could see how Rembrandt created his paintings. Because many things that Rembrandt did, he discovered by accident. So René moved half his studio to Berlin and tried everything in the same way that Rembrandt did it, and he consequently discovered the painting technique of Rembrandt and made it his own. Using these techniques, René now creates his own paintings. You can see that on the website conterfeyter.com. There you can see that he has portrayed small stories in his own way. And also that, in addition to the techniques, René sometimes also adopted the themes of Rembrandt. Using the same techniques, René paints portraits of well-known and unknown Dutch people.

René ensures that his knowledge is passed on in the form of courses and workshops.

Two days a week are filled with lessons in seventeenth-century painting and drawing techniques - not only from his studio, but also at the Mauritshuis and Het Catharijneconvent Museum. He was also asked to put together the exhibition display in Het Rembrandthuis Museum in Amsterdam, and he lectures about Rembrandt all over the world, as far away as Bangladesh even.

If that were not enough, and how could it be, he restores paintings, and together with a partner he restores wall advertisements that companies previously had painted on their façades.

When René, after all those activities and after his pyjama day, his only day off in the week, can devote himself to his own free work again - another painting from his series Metaphor Morphoses by Ovid or Diogenes, historical scenes in a contemporary setting - he enjoys Bach's cantatas in the background.

René Klarenbeek lives in the Zeeheldenkwartier.

Studio

Van der Duynstraat 57
2515 NG The Hague
Telephone: 06-22648699
mail@naerdenatuer.nl

conterfeyter.com
naerdenatuer.nl
rembrandtpupil.com

Zorgen over 'dendertram'

TEKST EN FOTO WYBE VAN DE KUIJNDER

Bewonersorganisaties van het Zeeheldenkwartier, Kortenbos, Duinoord en Zorgvliet maken zich zorgen over de trillingen die de nieuwe tram met zich mee kan brengen. Ze hebben samen met enkele andere organisaties de actie 'Stop de Dendertram' in het leven geroepen.

Veel wijkbewoners zullen de posters wel hebben gezien. Ze hangen aan bomen en ramen langs de route van de tram. De actiegroep vraagt met de posters aandacht omdat zij zich niet gehoord voelen door de gemeente. Volgens woordvoerder Jaap Postma zijn bewoners te weinig betrokken bij de plannen. "De inspraak is tot nu toe vooral cosmetisch geweest. Nadat er 165 zienswijzen over het plan zijn ingediend is er slechts één aanpassing aan het ontwerp gemaakt. Dat leidt tot ongerustheid bij de bewoners. Het zou een goed idee zijn als wethouder Van Asten met de bewoners zelf in gesprek gaat. Er ligt ook een motie van de gemeenteraad die hem daartoe oproept."

Zware tram

Volgens Postma zijn bewoners ongerust over de plannen en dan met name over de trillingen die de nieuwe tram maakt en het kappen van bomen. De nieuwe tram is een stuk zwaarder dan de huidige tram. Bij het voorbijrijden is de verwachting dat de trillingen die daardoor in de grond ontstaan ook zwaarder zijn, wat schade aan de huizen in de omgeving kan opleveren. De gemeente zegt dat het

veilig is, maar dat is volgens Postma te makkelijk. "Wij zijn er niet zeker van of de informatie van de gemeente juist is. Experts van onze kant hebben al aangetoond dat niet alles is wat het lijkt. We willen dat het waterdicht is. Daarom willen we een nulmeting voor de trillingen of een contra-expertise. Ook voor het besluit om bomen te kappen willen we een contra-expertise om er zeker van te zijn dat het echt niet anders kan. Als uit die onderzoeken blijkt dat het allemaal goed is, zijn wij ook gerust."

Bewoners: "Het zou een goed idee zijn als wethouder Van Asten met de bewoners zelf in gesprek gaat. Er ligt ook een motie van de gemeenteraad die hem daartoe oproept."

'Geen risico'

Een woordvoerder van de gemeente stelt dat de trillingen juist minder zullen worden. "Uit onderzoek blijkt dat door het gebruik van een ander type spoorconstructie de trillingen juist aanzienlijk lager zijn. Daar komt bij dat de nieuwe trams moderner zijn en daardoor een stuk stiller." Een nulmeting of contra-expertise is volgens de gemeente weinig zinvol. "Nulmetingen zijn kostbaar en voegen niets toe aan wat wij nu weten. Er is geen significant risico op trillingschade aan huizen of bomen. Mocht er onverhoopt toch schade optreden aan woningen, dan heeft de gemeente daar procedures voor waarbij onafhankelijke

externe deskundigen de schade opmeten en bepalen of deze schade verwijtbaar is aan de gemeente. Als dat het geval is ontstaat er recht op schadevergoeding."

Volgens de woordvoerder zijn bewoners ook wel degelijk bij de plannen betrokken. "Door de gemeente is zeer veel tijd, menskracht en middelen gestopt in het betrekken van belanghebbenden bij de planvorming. Er zijn klankbordgroepen ingesteld en voor de Zoutmanstraat een denktank. Bij het beoordelen van de zienswijzen zijn externe deskundigen in de arm genomen. In de aanloop naar de uitvoering worden opnieuw bijeenkomsten in de wijken georganiseerd waarin ook groen, de kwaliteit van de openbare ruimte, overlast tijdens de uitvoering en fasering van de werkzaamheden aan de orde komen."

STRAATVERHALEN

Verhalen liggen voor het oprapen, op straat, om de hoek of aan je voeten.
In ‘Straatverhalen’ telkens een korte vertelling over een plek of gebeurtenis in het Zeeheldenkwartier.

FIETSEN, FIETSEN, FIETSEN, FIETSEN!!!

In het Zeeheldenkwartier komen we om in de fietsen. Nauwelijks fietsenstallingen, veel kamerverhuur, geen voortuintjes, geen bergruimte. Zodoende komen de fietsen op straat te staan. Over het algemeen niet keurig in een rijtje, maar kriskras door elkaar. Kan ook bijna niet anders want stel dat ze keurig in een rijtje staan en je haalt er een fiets uit, dan wordt het moeilijk om er op dezelfde plek een terug te zetten want die heeft een net iets breder stuur, net iets meer uitstekende trappers of je hebt gewoon geen zin in dat geduw en getrek en wil niet het risico lopen dat de

hele rij omdondert. Dus het blijft tobben. En dan heb ik het nog niet eens over de zwerffietsen, fietsen die gewoon blijven staan omdat de eigenaar naar een andere plaats verhuist of gewoon omdat er een nieuwe fiets voor in de plaats is gekomen. Jonge mensen kunnen nog wel rond zo'n fietsenmassa heen huppelen, maar voor mensen met een rollator of invalidenwagen is het een probleem waarvoor vooralsnog geen oplossing is.

NAAMGEVERS

VAN HET ZEEHELDENKWARTIER

ANDREW CARNEGIE
(1835 - 1919)

SLIMME ZAKENMAN EN ENORME WELDOENER

TEKST RENÉ MORS

Andrew Carnegie kwam in 1835 in Dunfermline (Schotland) ter wereld als tweede zoon van een handwever. Door de mechanisering van weefgetouwen raakte zijn vader werkloos en het gezin verviel in armoede. Reden om in 1848 te emigreren naar de VS waar ze terecht kwamen in Pittsburg. In Schotland had Andrew een paar jaar op school gezeten, maar daar kwam in de VS een einde aan omdat hij moest gaan werken. Hij ging aan de slag als klosjongen in een textielfabriek. Hij bracht lege klossen naar de weefsters en nam volle klossen katoen of wol weer mee terug. Daarmee verdiende hij \$1,20 (= nu \$43) per week. In de avonduren ging hij naar school.

Na een jaar in de textielfabriek te hebben gewerkt kreeg hij een baan als bode op het telegraafkantoor van Pittsburg, waar hij de aandacht trok van een opzichter van de Pennsylvania Railroad Company. Die stelde hem in 1853 aan als privésecretaris en persoonlijke telegrafist. Hij werkte zo goed en hard dat hij in 1859 zijn baas mocht opvolgen en hoofd van de Pittsburg divisie van de spoorwegmaatschappij werd. Naast zijn werk bij het spoor investeerde Carnegie in Pullman slaapwagons en introduceerde hij de eerste slaapwagon op het Amerikaanse spoorweginet. Ook investeerde hij in kolen-, ijzer-, en oliemaatschappijen. Op 30-jarige leeftijd had hij al een jaarinkomen van \$50.000 (= nu \$860.000).

Tijdens de Amerikaanse Burgeroorlog (1861 – 1865) werd Andrew Carnegie opgeroepen voor de militaire dienst. Daar had hij niet zoveel zin in en hij betaalde een andere man \$850 (= nu \$27.000) om in zijn plaats in dienst te gaan.

Carnegie voorzag de toekomstige behoefte aan ijzer en staal en besloot daarin verder te gaan. Hij kocht een staalbedrijf in Pittsburg dat hij zou uitbreiden tot de Carnegie Steel Company. Carnegie zorgde ervoor dat zijn bedrijf op verschillende fronten innovatief en efficiënt was. Hij richtte ook bedrijven op die de grondstoffen voor en het transport van zijn staalproducten verzorgden. Door deze verticale integratie kon hij de efficiency optimaliseren, de kosten drukken en de afhankelijkheid van anderen reduceren. In 1900 bedroeg de winst van Carnegie Steel 40 miljoen dollar (= nu \$1,345 miljard). Carnegie's aandeel in de winst bedroeg 25 miljoen (= nu 840 miljoen) dollar.

Carnegie verkocht zijn bedrijf in 1901 voor \$480 miljoen (= nu bijna 16 miljard dollar) en ging zich aan filantropische activiteiten wijden. Zijn motto was: "Een man die rijk sterft, sterft beschaamd". Hij heeft ongeveer \$350 miljoen weggegeven voor de bouw van scholen, meer dan 2800 bibliotheken, theaters, centra voor kinderverzorging en andere liefdadigheidsstichtingen in met name de VS en het Verenigd Koninkrijk. Voor de bouw van de Carnegie Hall in New York schonk hij 1,1 miljoen dollar en voor de bouw van het Vredespaleis in Den Haag schonk hij in 1903 1,5 miljoen dollar.

Carnegie is onderscheiden met eredoctoraten van de University of Glasgow en van de Rijksuniversiteit Groningen.

Andrew Carnegie leefde, tot haar dood, samen met zijn moeder die een grote invloed op hem had. Een jaar na haar overlijden in 1886 trouwde hij op 51-jarige leeftijd met de 22 jaar jongere Louise Whitfield. Het paar kreeg een dochter.

Andrew Carnegie overleed op 83-jarige leeftijd en ligt begraven op de Sleepy Hollow Cemetery in North Tarrytown (NY).

TEKST HEDI LOUWERSHEIMER

IN DE KOMBUIS

De kombuis is een scheepskeuken. In deze rubriek maken we een keuze uit de vele restaurants en lunchcafés die het Zeeheldenkwartier rijk is en beschrijven wij de passie van de koks.

Wie een beetje bij de tijd is weet ongetwijfeld het Balihuisje te vinden. Het is de kolkende kombuis van Sergio Sackman (31), waar de lekkerste saté gegeten kan worden en waar altijd muziek op het menu staat. Gestimuleerd door zijn oom van lunchroom bij Clarence, kreeg Sergio begin 2020 de sleutels in handen van het pand Piet Heinstraat 68.

Zonder plan of enig idee welke kant het op zou gaan, stapte hij naar binnen. Een paar maanden later had het Zeeheldenkwartier het 'lifestyle concept café': een platform voor kunst en cultuur in de setting van een café met restaurant.

De kombuis, waar de heerlijkste saté volgens geheim en oud familierecept wordt bereid door Sergio, is even belangrijk als de inrichting, de DJ's, de muziekinstallatie, de kleding en de mensen.

Deze creatieve ondernemer had niet eerder in de horeca gewerkt, maar had het ondernemen geoefend met zijn streetwear kledingmerk '2Morrrows Hype'. Het community concept is belangrijk voor Sergio. De saté is kenmerkend voor de kombuis, maar de belangrijkste drijfveer van deze creatieve ondernemer was wel om een plek te creëren waar de hele 'scene' bij elkaar komt. Hij haalde gewoon al zijn vrienden aan boord.

De een komt alleen saté eten, de ander eet nooit saté, maar heeft al wel tien truien besteld. Muziek is ook te bestellen, want DJ team het 'Balihuisje Soundsystem' is te boeken. Ze draaien uiteraard ook in het Balihuisje zelf, ook tijdens de door Sergio georganiseerde vintage kledingmarkt.

Een feestje voor de buurt dus dit Balihuisje. En dat kan iedereen wel gebruiken in deze tijden. Een creatieve kombuis in een creatief Zeeheldenkwartier. Een wijk waar alle ondernemers elkaar ook helpen en zoveel mogelijk samenwerken. Zo is Sergio in de moeilijke opstartperiode de samenwerking aangegaan met Kees Knaap uit de Prins Hendrikstraat. Hij wilde 25 truien verkopen om wat extra inkomsten te genereren. Het werden er 250.

Wie binnenkomt begrijpt meteen wat Sergio bedoelt met zijn concept café. De aansprekende schilderijen op de grove muur, de toffe muziek, de bank en de ruime bar doen vermoeden dat het niet verkeerd is om hier eens te gaan kijken op Bintang Friday.

Bintang Friday is de Zeehelden-vrijdagmiddagborrel met Happy Hour vanaf 17.00 uur. Oftewel een Haagse Klapper met een Bintang biertje en een hoop gezelligheid. Die Haagse Klapper is meteen iets typisch voor het Balihuisje. Niet een gewoon broodje saté, maar een broodje gebakken in de buurt, belegd met kipsaté, huisgemaakte pittige, zoetzure mayo, cheddar, jalapeños, atjar en gebakken uitjes.

Dit broodje is een special. Uit de kombuis komt alleen saté: tahoe tempeh, saté ajam o.g. (original), sate ajam pedis, sate sereh en een charsju van kippendijen. Er is witte of gele rijst en gadogado. En meer heb je niet nodig.

Ook een klappertje maken?

Balihuisje
Piet Heinstraat 62
2518 CJ Den Haag
Openingstijden (normaal)
Ma t/m do 16.00 - 23.00 uur
Vrij t/m zo 13.00 - 23.00 uur

VOLHOUDBARE ZEEHELDEN

VOLHOUDBAAR IS HET ZUID-AFRIKAANSE WOORD VOOR DUURZAAM. IN DEZE RUBRIEK GEEFT DE WERKGROEP 'VOLHOUDBARE ZEEHELDEN' - ONDERDEEL VAN DE DUURZAME ZEEHELDEN - INFORMATIE EN TIPS OVER EEN GOEDE EN MILIEUVRIENDELIJKE LEEFOMGEVING.

TEKST MARIEKE OP HET STRAND

In december steken we graag kaarsjes aan. Ze zorgen voor gezelligheid en geven warmte af zonder dat stroom nodig is. Maar hoe (on)gezond zijn kaarsen? Hoe duurzaam is een kaars eigenlijk? Een lichtbrengend onderzoek.

Soorten kaarsen

- De meeste kaarsen zijn gemaakt van **paraffine, stearine** of een mengsel hiervan. **Nadelen:** Paraffine wordt verkregen uit aardolie en is vaak een afvalproduct van smeerolie. Stearine bestaat uit dierlijke vetten (meestal gewonnen uit slachtafval) of plantaardige vetten (vaak gemaakt van palmolie; hier worden grote stukken regenwoud voor gekapt). Op de verpakking lees je vaak niet of het paraffine of stearine is. Ze zitten meestal in plastic verpakt en waxinelichtjes hebben een zeer milieuvriendelijk aluminium of plastic cupje. **Voordelen:** goedkoop en overal te koop. Rustieke kaarsen hebben alleen een papieren wikkel.

- Kaarsen van plantaardige was, zoals lijnzaad, koolzaad, raapzaad, soja of kokos.** **Nadelen:** Ze zijn duurder en lastiger te krijgen. **Voordelen:** Hoewel het ingewikkeld kan zijn om te achterhalen waar ze vandaan komen en of ze op een milieuvriendelijke manier verbouwd zijn, zijn ze duurzamer. De geur is prettig, ze stinken niet.

- Kaarsen van **bijenwas**. Bijen maken was met de wasklieren in hun achterlijf en gebruiken het als bouw materiaal voor de honingraat. Van de was van de oude raten die niet meer gebruikt worden, worden kaarsen gemaakt. **Nadelen:** Ze zijn duurder (en niet veganistisch). **Voordelen:** Roetvrij. De meest duurzame keuze is kaarsen kopen van een imker uit de omgeving.

Check via de QR code de Haagse Imkersvereniging voor locaties.

Gezondheid

Het branden van een kaars is ongezond. Er komen per definitie schadelijke stoffen vrij, zoals CO2 en roet. Deze fijnstof komt echter ook vrij bij koken op gas, bij roken of bij het branden van een open haard.

Het soort kaars maakt voor de uitstoot van de hoeveelheid fijnstof niet uit. Wel de temperatuur van verbranding, het soort lont en de plek van de kaars. Een wapperende kaars die op de tocht staat, gaat meer walmen en geeft dus meer luchtvervuiling in huis. Zorg voor goede ventilatie.

In de wijk

Ik heb twee duurzame (helaas ook duurdere) alternatieven gevonden:

- Bij Winkl (Piet Heinstraat 57) verkopen ze waxinelichtjes van Roosmarijn Knijnenburg. Gemaakt van raapzaad-was én in een biologisch afbreekbaar cupje. Er zit één waxinelichtje in een zakje met wat lieve woorden om per post op te sturen.

- In de winkel van het Vredespaleis verkopen ze de Vredeskaars. Een sojakaars (25 branduren, walmt niet) in glas gemaakt van hergebruikte flessen. Op het glas staat in allerlei talen het woord 'Vrede'. Is de kaars op, dan kun je het glas hergebruiken.

Tips:

- Koop waxinelichtjes zonder cupjes (online te bestellen) met wat glazen of keramieken waxinelichthouders.

- Knutsel de overgebleven theelichtcupjes tot mooie DIY (kerst-)versieringen.

- Of recycle ze en gooi ze bij het PMD (=plastic) afval!

- Let op keurmerken: EKO keurmerk (is vrij streng), RAL kwaliteitslabel (Europese kwaliteitsstandaard m.b.t. de grondstoffen en de brandeigenschappen van de kaars. Kaarsen met het RAL-zegel zijn kleur- en vormvast en branden rook- en roetarm de beloofde brandduur) en RSPO (voor duurzame palmolie).

- Maak zelf kaarsen: een duurzame keuze! Doe alle restjes kaarsen (liefst per kleur) bij elkaar, smelt ze en giet ze in zelfgemaakte mallen (van wc-rollen, melkpakken, oude jampotjes, theekopjes). Koop lont los (per stuk of per meter) en koop eventueel kleurstof.

Ik wens je een mooie decembermaand en hou me op de hoogte als je meer duurzame lokale kaarsen ziet!

IN-ZICHT / KERSTVERSIERSELEN

HET ZEEHELDENKWARTIER IS GEWOON BIJZONDER EN TEGELIJK BIJZONDER GEWOON! FOTO'S WYBE VAN DE KUINDER

SCHRIJNEND

FOTO WYBE VAN DE KUIJNDER

Handig! De milieudienst van Den Haag heeft ORAC's (Ondergrondse RestAfvalContainers) geplaatst in bijna het hele Zeelandkwartier. Met een mooi plateautje er omheen om het afval dat niet in de groene containers past neer te zetten. En nou zeggen ze dat dat niet mag. Wat een flauwekul. Altijd wat met die milieudienst.

Vroeger toen ze nog gewoon 'vuilnisophaaldienst' heetten, was het allemaal veel simpeler. Je zette je huisvuil twee keer in de week buiten in zinken afvalcontainers en één keer in de week (op woensdag) werd het grootvuil opgehaald. Ook de vuilnisophaaldienst ging met zijn tijd mee en opeens heette het een 'milieudienst' en moest je voor al die

extra diensten gaan betalen. Toen dat niet naar behoeven functioneerde, kwamen er groene emmers voor het organische vuil om dit te verwerken in een compostingsproces. Omdat ook dat niet helemaal werkte zoals men hoopte dat het zou werken, werd dat in de meeste wijken weer afgeschaft.

Vervolgens moesten de zinken afvalcontainers de deur uit en werd er van de cliënten, zoals de bewoners opeens werden genoemd, verwacht dat ze het restafval in grijze plastic zakken gingen aanbieden. Die plastic zakken werden kapot gehakt door de snavels van de meeuwen en dat gaf een enorme zooi, zodat er gratis dikkere en felgeel gekleurde plastic zakken werden aangeboden. Dat werd niet helemaal begrepen. Niet door de meeuwen en niet door de cliënten.

Om straten en trottoirs nog enigszins begaanbaar en schoon te houden en om het proces betaalbaar te houden kwamen er ORAC's. Voor de plaatsing daarvan heeft de gemeente een groot aantal parkeerplaatsen moeten opheffen. Dat wringt, want als je een boom in de straat wilt hebben kan dat niet omdat er overal leidingen onder de straten en trottoirs doorlopen, maar als er ORAC's komen kan dat opeens wel en dat is vreemd. Maar al dat gedoe zou niet zo erg zijn als het resultaat zou zijn dat de straten schoon en opgeruimd zijn. Want behalve een bezuinigingsoperatie, was het wel de bedoeling dat dat het resultaat zou zijn.

Allereerst zijn we natuurlijk zelf het probleem én de oplossing van het probleem. Als wij niet bijplaatsen en ons vuil in de ORAC's gooien i.p.v. die aardige plateautjes - waar ze nu gezellige bloembakken bij hebben gezet - vol te zetten met grootvuil en zakken met restafval, dan krijgen we vanzelf weer een schone stad. Want die plateautjes zijn er niet om het grootvuil op te zetten. En het is ook de bedoeling dat je de plastic zakken goed dichtmaakt voor je ze in de ORAC's mikt, want anders gaan de ORAC's na verloop van tijd akelig stinken. Als jij al die dingen doet, maar je wijkgenoten niet, en er bijgeplaatst wordt, de ORAC's gaan stinken, vol zijn of niet meer geopend kunnen worden, bel je met de milieudienst van de gemeente Den Haag op 14070 of nog handiger, je installeert een app op je telefoon, MyCleanCity heet die. En het is de bedoeling dat de milieudienst van de gemeente Den Haag dan snel komt om het probleem op te lossen.

Nu vrijwel alle wijken in Den Haag van ORAC's zijn voorzien, zou het goed zijn als de gemeente Den Haag campagne zou voeren voor een schone stad en bij iedere bewoner, huis aan huis, veelalige folders in de brievenbus zou doen met daarin in het kort alle regels én de boetes die je krijgt als je geen zin hebt om onze stad schoon te houden.

Dwight J.

Kom in Woonverzet, Zeelandkwartier!

TEKST EN FOTO LAUREN ROMIJN

Op zondag 14 november ging ik voor het eerst naar een demonstratie in Den Haag: het Woonverzet. Als onervaren demonstrant was het een prachtige ervaring om met al die mensen door de Haagse straten te lopen. De speeches waren indrukwekkend, net als de muziek van punkband 'Hard Voor Weinig.' 'Beleggen doe je maar met je boterham, niet met onze woonwijken' is voor mij de leus van het jaar. Deze demonstratie is echter hard nodig want de woonzekerheid van iedereen wordt aangetast door de historische wooncrisis.

Ongeveer tweeduizend mensen deden mee aan het Woonverzet. Veel van de demonstranten waren krakers, jongeren en mensen uit armere wijken. Juist deze mensen worden het hardst getroffen door de wooncrisis. Het Zeelandkwartier is hierop geen uitzondering. Onze wijk is nu 'hot' waardoor de huurprijzen voor slechte woningen nog nooit zo hoog zijn geweest. "Er is een groot gebrek aan betaalbare kamers voor studenten en werkende en werkloze jongvolwassen mensen. Als je eindelijk een kamer vindt voor een huurprijs die je kunt betalen, zijn het vaak tijdelijke plekken," schrijft Ineke, een van de organisatoren van het Woonverzet. Daarnaast worden woningen ook slecht onderhouden en zijn jongeren bang om uitgezet te worden als zij klagen. Mijn vrienden en ik hebben dit soort problemen ook meegemaakt.

Het Zeelandkwartier is een yuppenwijk geworden. Alleen rijke mensen kunnen hier nog een woning vinden. Mensen uit de arbeidersklasse worden verdreven door de hoge woonlasten. Hier worden sociale huurwoningen voor meer dan acht ton verkocht. Vervolgens worden deze woningen gebruikt als investering. De nieuwe bewoners zijn flex-huurders die anoniem blijven. Al deze zaken kun je onder de noemer 'gentrificatie' plaatsen. Als je gentrificatie opzoekt op Wikipedia, wordt het Zeelandkwartier al in de inleiding genoemd als een van de bekendste Nederlandse voorbeelden van dit proces.

Het naaste gevolg van gentrificatie is het vervallen van de sociale cohesie van de wijk. Mensen kennen hun buren niet meer. Juist in deze wooncrisis is sociale cohesie cruciaal. "Samen sta je sterker. Samen kan je iets organiseren en in verzet komen" vertelt Pim, een medeorganisator van het Woonverzet. Daarnaast is hij een van de oprichters van de Bond Precaire Woonvormen, een landelijke organisatie die zich inzet voor het recht op wonen.

Het is ironisch dat juist het Zeelandkwartier een rijke krakersgeschiedenis kent. In de jaren zeventig en tachtig was kraken normaal in deze wijk. Veel oudere bewoners hebben daar nog goede herinneringen aan. Er wonen nog steeds een aantal krakers in het Zeelandkwartier die zich inzetten voor de leefbaarheid van de buurt. Het decriminaliseren van kraken is ook een van de concrete eisen van het Woonverzet. Een andere mogelijke oplossing voor de woningnood is het afschaffen van de verhuurdersheffing voor wooncorporaties.

Het is ook belangrijk dat buurtbewoners solidair zijn met elkaar. In de Heldenhoek werd voorafgaand

aan het Woonverzet een protestbord-maak-middag georganiseerd door Ineke. Dat is een mooie manier van lokaal actievoeren. Voor het volgende Woonverzet kunnen wij allemaal meedoen met zo'n actie. Dit probleem is immers van ons allemaal.

Kunstagenda

Beeld en Geluid
Leer radio maken tijdens de kerstvakantie
26 december 2021 t/m 9 januari 2022
Zeestraat 82
denhaag.beeldengeluid.nl

Galerie Helder
Resending Voice
31 december
Tasmanstraat 188
[Galeriehelder.nl](https://galeriehelder.nl)

Parts Project
PROJECT 21: Verzamelen verzameling - wanneer kunstenaars ideeën vormen
12 december 2021 t/m 20 februari 2022
Toussaintkade 49
[Partsproject.nl](https://partsproject.nl)

Panorama Mesdag
Mesdag & De Natuur
t/m 27 februari 2022
Time & Tide
t/m 27 februari 2022
Zeestraat 65
[Panorama-mesdag.nl](https://panorama-mesdag.nl)

Geselecteerd door Lauren Romijn

JAARVERGADERING BEWONERSORGANISATIE

Aanwezig:
Bestuur: Guinevere Moerman (voorzitter a.i.), Wybe van de Kuinder (secretaris)
Redactie Zeeheldennieuws: Laurens Schrijnen
Duurzame Zeehelden: Hermann Buss
Zeeheldenfestival: Jan Peter Hopmans
Werkgroep Leefbaarheid & Verkeer: Roel Bosch Reitz en 17 bewoners.

Tijdens de jaarvergadering legt het bestuur verantwoording af over de financiën en de activiteiten van de bewonersorganisatie gedurende het afgelopen jaar. Tevens is het een gelegenheid voor de bewoners om vragen te stellen en ideeën in te brengen.

De voorzitter licht toe dat zij graag dit moment wil benutten om met de bewoners te spreken en suggesties op te halen. Vanwege corona is het alweer twee jaar geleden sinds de vorige jaarvergadering is gehouden. Tijdens die vergadering is geopperd om in de naam van de bewonersorganisatie te verwijzen naar het Zeeheldenkwartier, omdat veel mensen de naam 'De Groene Eland' associëren met een organisatie die zich met het milieu of vergroening bezighoudt.

NIEUWE BESTUURSLEDEN GEZOCHT
Het bestuur, dat vorige zomer met zijn vijven is begonnen, is jammer genoeg geslonken tot een bestuur met twee bestuursleden. Er zijn de afgelopen jaren veel oproepen geplaatst voor nieuwe bestuursleden. Daar is op gereageerd. Kandidaat Stephan Swinkels loopt al een paar maanden mee met het bestuur. Hij zal zich straks voorstellen. Hopelijk kan hij in de loop van volgend jaar tot het bestuur toetreden.

NIEUWE STATUTEN, UITLEG EN DE BELANGRIJKSTE WIJZIGINGEN
In mei zijn de statuten aangepast. De oude statuten waren bijna 20 jaar oud en voldeden op bepaalde punten niet meer aan het gemeentelijk beleidskader. Het bestuur vindt dat de huidige statuten de doelstelling van de stichting beter borgen en dat ze beter overeenstemmen met het beleidskader van de gemeente. De statuten zijn in augustus vastgesteld.

Vraag: Moet de bewonersorganisatie zich helemaal aanpassen aan de gemeente?

Antwoord: De gemeente wil als subsidieverstrekker van de bewonersorganisaties dat de statuten aan bepaalde standaarden voldoen die zijn vastgelegd in het beleidskader. Het maakt niet uit of een bewonersorganisatie een vereniging of een stichting is, zolang bepaalde onderdelen maar gewaarborgd zijn. De gemeente vindt het democratisch functioneren van bewonersorganisaties belangrijk en wil graag dat nieuwe bestuursleden gekozen worden tijdens een algemene wijk- of ledenvergadering. De bewonersorganisatie staat hierachter, al valt er momenteel niet veel te kiezen. Er is bovendien maar eens per jaar een jaarvergadering. Een lastig punt bij dergelijke verkiezingen is dat het belangrijk voor een goede samenwerking is dat het klikt tussen nieuwe en zittende bestuursleden. Er is daarom een optie in de statuten opgenomen, zodat bij een onwerkbaar situatie een bestuurslid kan worden weggestemd.

Ook is in de statuten vastgelegd dat er voor een verkiezing een reglement wordt opgemaakt dat voldoet aan het op dat moment geldende beleidskader van de gemeente.

Met de nieuwe statuten is het gemakkelijker geworden om adviseurs aan te stellen voor een bepaald onderwerp. Momenteel zijn dat Laurens Schrijnen die de onderwerpen Tramlijn 16 en de Hemsterhuisstraatbrug behartigt en Ludo Geukers die namens het bestuur het project Kwaliteitsverbetering Centrum Noord volgt. Verder kunnen er gemakkelijker werkgroepen worden erkend die hun subsidie via de bewonersorganisatie aanvragen. De projecten die de adviseurs hebben opgepakt zijn op verschillende manieren aan de bewoners gepresenteerd. Zo is er een bijeenkomst in de Elandkerk geweest voor het project Kwaliteitsverbetering Centrum Noord. Er zijn verschillende bijeenkomsten over de tram geweest. Hierover komen complimenten uit de zaal.

Opmerking: Jammer dat de bewonersorganisatie geen vereniging is geworden.
Antwoord: Dit is wel besproken. Er bestaan echter zeer democratische stichtingen en ondemocratische verenigingen. De gemeente stelt de verenigingsvorm daarom niet verplicht.

FINANCIËN 2019 EN 2020
Omdat er vragen waren over hoe het bestuur het subsidiegeld besteedt, heeft het bestuur de boeken van 2018 en 2019 laten controleren door een registeraccountant. Ook het subsidiebureau van de gemeente heeft de administratie bekeken. De conclusie was dat de bewonersorganisatie iets meer geld uitgeeft aan projecten dan dat er aan subsidie binnenkomt. Dit kan omdat de organisatie inkomsten heeft uit de advertenties in de wijkkrant. Beider conclusie was, dat de financiën in orde zijn en de administratie zorgvuldig wordt bijgehouden.

De kascontrolecommissie die bestaat uit bewoners uit de wijk heeft de boeken van 2019 en 2020 bekeken en geadviseerd om de penningmeester decharge te geven. Het financiële jaarverslag en de administratie is op afspraak in te zien.
Vanuit bewoners in de zaal kwamen applaus en complimenten voor de inzet van projecten in de wijk en de positieve balans van de financiën.

KANDIDAATSTELLING NIEUWE BESTUURSLEDEN
Stephan Swinkels heeft zich voorgesteld in het vorige Zeeheldennieuws #6. Stephan woont sinds december 2020 in het Zeeheldenkwartier en vindt het een levendige en interessante buurt. Als relatief nieuwe bewoners wil Stephan zich graag voor de buurt inzetten, hij vindt dat iedereen die iets van de wijk wil maken, bij de wijk betrokken moet zijn.

PRESENTATIE VAN DE WERKGROEPEN EN HUN ACTIVITEITEN

WERKGROEP LEEFBAARHEID&VERKEER (ROEL BOSCH REITZ)
Roel Bosch Reitz is sinds half 2019 voorzitter van de werkgroep Leefbaarheid&Verkeer. De werkgroep houdt zich bezig met kwesties in het kader van de leefbaarheid van de wijk. Een overzicht van wat de werkgroep doet wordt maandelijks geactualiseerd en is te verkrijgen bij het secretariaat. Enkele voorbeelden zijn het monitoren van de plannen voor de herinrichting van Elandstraat-West, de herinrichting van de Zeestraat, de overlast van de ORAC's en de coffeeshops in de wijk. Onlangs heeft de werkgroep de gemeente geadviseerd om de ORAC's uit te rusten met QR-codes.

Vraag: hoe komt de werkgroep aan zijn projecten?
Antwoord: Deels gaat het om plannen van de gemeente, waarbij de bewonersorganisatie wordt gevraagd om mee te denken. Soms zijn het dingen die de werkgroep opvallen, zoals de vele wees- en zwerf fietsen in de wijk, waar velen zich aan ergeren.

Helaas is de werkgroep langzaam aan het uitdunnen, al is er onlangs een nieuwe deelnemer bij de werkgroep aangeschoven. Daarnaast zijn er meelezers die zo nu en dan langskomen. Het zou leuk zijn als er meer mensen bij komen.
Vraag: Er zijn geruchten dat er gedoe was op de biologische markt, omdat de marktkooplui hun auto's nergens konden parkeren.
Antwoord: Het parkeren op het plein werd gedoogd

ZEEHELDENKWARTIER – 15 NOVEMBER 2021

sinds de marktkooplui hun bussen niet meer bij AH in de Elandstraat konden parkeren. De BIZ heeft voorgesteld om op marktdagen parkeerplaatsen rondom het plein te reserveren voor de marktkooplui.

Vraag: Behalve dat de ORAC's verschrikkelijk zijn, worden ze in de Van Speijkstraat midden in de straat geplaatst. De bezwaren van omwonenden zijn van tafel geveegd en er is niet met de bewoners gecommuniceerd.

Antwoord: Deze vraag is in het ontwerpstadium bij de gemeente neergelegd en aan de orde gebracht. De gemeente vond het stadsbreed plaatsen van ORAC's toch de beste keuze.

Vraag: Diverse ORAC's in de Piet Heinstraat stinken. Je ruikt het zelfs in de winkels. Wat kan je hieraan doen?

Antwoord: Diverse aanwezigen denken dat de stank wordt veroorzaakt door restaurantafval. Het is niet de bedoeling dat restaurants hun afval in de ORAC's gooien. Wybe van de Kuinder zegt dat hij de gemeente vraagt of ze de ORAC's in zijn straat willen reinigen als ze stinken. Dit gebeurt vervolgens ook.

Opmerking: De ORAC's staan er nog maar net en stinken nu al, en dat de gemeente heeft gezegd dat de te plaatsen ORAC's en de bomen in deze buurt elkaar niet in de weg zouden zitten. Toch zijn de ORAC's alsnog verschoven richting bomen, waarop de bomen drastisch zijn gesnoeid.

Antwoord: De werkgroep neemt de genoemde signalen mee.

ZEEHELDENFESTIVAL (JAN PETER HOPMANS)

Het zal niemand zijn ontgaan dat het Zeeheldenfestival de afgelopen 2 jaar niet is doorgegaan. Het festival van 2020 zou de 40^e editie zijn. De organisatie (met heel veel vrijwilligers) en bewoners hopen de 40^e editie volgend jaar alsnog te mogen vieren.

De organisatoren hebben besloten om het festival onder te brengen in een eigen stichting.

Vraag: Het Zeeheldenfestival werd altijd het buurtfeest van de bewonersorganisatie genoemd? Hoe gaat dat als het festival zelfstandig verder gaat?

Antwoord: De stichting is opgericht om het buurtfeest te organiseren en gaat onderzoeken hoe de relatie met de bewonersorganisatie kan worden voortgezet. Het festival overweegt of het verstandig is om iemand uit het bestuur van de bewonersorganisatie in het stichtingsbestuur op te nemen.

Vraag: Hoe zit het met de opslag van het podium?

Antwoord: Het podium is verouderd. Er zal voortaan een podium gehuurd worden.

Vraag: In het traject van Tramlijn 16 is ook sprake van herinrichting van het Prins Hendrikplein. De gemeente gaat daarover overleggen met de bewonersorganisatie. Wat is de rol van de Stichting Zeeheldenfestival daarbij? Kan deze een andere mening hebben dan de bewonersorganisatie?

Antwoord: Bij het overleg over de tram is de Facilitaire commissie van het Zeeheldenfestival betrokken. Een tijdje geleden bleek al dat herinrichting van het groen op het plein geen wens is van de wijk. De bomen staan er pas 10 jaar en er is geen behoefte om de ingangen te veranderen. Het Zeeheldenfestival gaat vooral over de toegankelijkheid in de festivalweek.

DUURZAME ZEEHELDEN (HERMANN BUSS)

De Duurzame Zeehelden zijn een groep van zo'n 9 man/vrouw op het gebied van verduurzaming in de wijk. De groep is al enige jaren actief en kreeg in 2017 een boost dankzij het succes van de organisatie van een serie colleges i.s.m. de Haagse Hogeschool op het gebied van duurzaamheid.

Het afgelopen jaar is vooral online gewerkt. De filmpjes van Elmar en Sem over mensen die hun huis hebben verduurzaamd staan op een eigen youtube-kanaal.

Er is ook een online Energyparty gehouden. De inkoop hiervoor is samen met het Regentessekwartier gedaan. Er zijn ook plannen om met het Regentessekwartier iets met elektrische deelauto's te gaan doen.

De gemeente doet inmiddels ook steeds actiever aan verduurzaming, waardoor bepaalde projecten van de Duurzame Zeehelden overbodig worden. De Energyparty's blijken nog steeds goed aan te slaan.

De Energiecoöperatie is bezig geweest met vergroening van de toen nog particuliere parkeergarage De Zeeheld. Het plan was om er zonnepanelen op te leggen en dat de vruchten daarvan ingezet zouden worden om de panelen snel af te betalen, zodat mensen die zelf geen dak hebben of in een huurwoning wonen, gebruik zouden kunnen maken van de energie. Het was de bedoeling om hier een soort vereniging van te maken. Het traject is uitgebreid besproken met allerlei ambtenaren. Vervolgens is de garage door de gemeente in 2019 aangekocht. De Energiecoöperatie hoopte de verdere ontwikkeling van het project met de gemeente te kunnen regelen. In september 2020 deed de Energiecoöperatie mee aan de Energiechallenge en won een cheque van de afdeling Duurzaamheid van de gemeente. Het plan is doorgesproken met omwonenden. Omwonenden

en bewoners uit het hofje waren bang dat de koepel waarop de panelen zouden worden bevestigd te veel licht zou wegnemen. Daarom is ervoor gekozen om de zonnepanelen op het dak van de garage te leggen. Vervolgens werd de garage qua exploitatie uitbesteed aan Q-park, die niet akkoord ging met zonnepanelen op het dak, omdat alle parkeerruimte, ook het dak, nodig was om de garage rendabel te maken. Dat was het einde van het project.

Er waren ook plannen om de garage van buiten te vergroenen. Duurzame Zeehelden is nog steeds bereid om dit te doen, maar weet nog niet of het mag.

ZEEHELDENNIEUWS (LAURENS SCHRIJNEN)

Laurens Schrijnen is sinds kort met veel plezier hoofdredacteur van het Zeeheldennieuws. De redactie is een enthousiast team van schrijvers, fotografen, redacteurs en correctoren. Er komen regelmatig nieuwe redactieleden bij, waardoor het team steeds vernieuwt. De krant komt 7 x per jaar uit en is inmiddels al toe aan de 47^e jaargang.

Helaas heeft de gemeente dit jaar de subsidie voor de wijkkrant gekort, waardoor er voor het eerst in het bestaan van de bewonersorganisatie onvoldoende geld op de rekening stond om de drukker te betalen.

Sinds kort heeft de wijkkrant een nieuwe bezorger. De bezorger is erin geslaagd om de 4800 kranten in twee dagen te bezorgen. Adressen met een nee/nee-sticker krijgen geen Zeeheldennieuws in de bus. Sinds kort is er een **Zeeheldennieuws ja! sticker** beschikbaar voor adressen met een nee-nee sticker.

JAARAGENDA 2022

- De nieuwjaarsreceptie (samen met het Zeehelden-Festival) is op dinsdag 18 januari om 17.00 uur. (Onder voorbehoud.)
- In februari wordt het Politiek debat gehouden.
- In april gaan de werkzaamheden aan tramlijn 16 van start. Van april t/m december zal er aan het traject worden gewerkt.
- Het 40^e Zeeheldenfestival is van 29 juni t/m 3 juli.
- Het bestuur overweegt om vaker een algemene wijkvergadering te houden. Vanwege corona is dit tot dusver niet gelukt. Ook wordt gekeken hoe bewoners interactief bij de bewonersorganisatie betrokken kunnen worden, en hoe de website hiervoor kan worden aangepast. Het is mogelijk om je aan te melden voor een specifiek project.

Het was een leuke vergadering, waarin veel waardering is uitgesproken richting werkgroepen, bestuur en de samenwerking met de bewoners. We hopen dit nog vele jaren met elkaar te kunnen doen.

Kerst 2021

TEKST MARIEKE OP HET STRAND ILLUSTRATIE HANS VAN DER SPEK

Oh nee, kijk nou. “Mevrouw, die mooie rode kerstbal rolt uit uw tas!” Ze hoort me niet. Ze fietst ook zó hard. Wat jammer, het is een prachtig glanzende rode bal. En nu rolt die de stoep af, zo de goot in. Ze gaat hem straks missen en zich afvragen waar die kerstbal ineens is gebleven. Ach, ze is de hoek al om. Ik kan ze niet meer bij elkaar brengen.

Eindelijk, het is december. We gaan langzaam naar kerst. Ik vind dat altijd zo’n heerlijke tijd. Vol met licht. Hé, daar is de buurvrouw van nummer 26. Ze laat elke dag de hond uit. In weer en wind. Bovendien raapt ze ook het zwerfafval op in de straat. Dan ziet het er weer zo netjes uit. Zo fijn. “Hallo buuv.” Haar hond ziet de rode kerstbal en blaft. De buurvrouw ziet hem nu ook. Ze raapt hem op uit de goot en wrijft hem even schoon. Ze draait zich resoluut om en hangt de rode bal in de groene Thuja in de dichtstbijzijnde geveltuin. Ze kijkt even of de kerstbal goed hangt en loopt dan weer door.

Het staat meteen zo gezellig. Ja, kerst komt eraan. Ik ben alleen, maar ik kijk graag naar de straat. Er gebeurt altijd zoveel. Het geeft mijn leven een beetje kleur. Oh, daar heb je de zoon van de buurman op nummer 61 aan de overkant. Maar wat doet hij geheimzinnig? Hij loopt alsof het niet de bedoeling is dat iemand hem ziet. Nou, maar ik zie je wel hoor. Maar ik verklap niets. Sst, ons geheimpje. Hij pakt heel voorzichtig een paarse kerstbal met een gouden lintje uit zijn jaszak. Wauw, wat een mooie kerstbal. Hij hangt de bal heel behoedzaam als een kostbaar geschenk op in de boom en gaat snel weer terug naar binnen. Ja, het wordt ook al wel wat kouder. Pfoe.

Ik sta graag bij het raam om te zien wat er buiten gebeurt. Maar nu eerst even rusten.

Daar is de mevrouw van nummer 34. Zo, ze ziet er moe uit. Ze heeft vast een lange dag achter de rug. Van haar is de geveltuin waar de Thuja in staat. Ineens ziet ze de kerstballen hangen in de boom. Haar ogen gaan een beetje glinsteren. Haar moeheid wordt zichtbaar een beetje minder. Ik zie een sprankeling door haar heen gaan. Alsof het haar een beetje licht geeft. Alsof zij een beetje licht geeft. Het kerstgevoel komt over haar. Ik zie het gewoon bij haar gebeuren. Ze wrijft even over de kerstballen. “Hmm, die hingen er van de week toch nog niet?” Iets blijer stapt ze haar huis weer in.

Dan stopt er ineens een groene auto. De zijdeur gaat open. Een jongetje van vijf jaar met een rugzak stapt uit. Hij komt duidelijk net van school. Hij ziet de rode kerstbal in de boom hangen. Als betoverd wordt hij er naartoe getrokken. Hij moet gewoon even in die mooie glanzende rode bal kijken. Hij gaat gehurkt voor de boom zitten om de kerstbal nog beter te kunnen zien. Wauw, wat is ie mooi. Met zijn vinger wijst hij naar de bal. Hij ziet zichzelf terug. Maar wel een beetje gek. Zijn moeder komt wat gehaast en met nog twee tassen de auto uit en roept: “Khalid, ga je mee?” Hij hoort haar niet. Je ziet haar denken: Wat duurt het lang voordat hij komt. Waarom komt hij niet?

Ik hou mijn adem even in. Wat zal er gebeuren?

Moeder kijkt om en ziet haar zoon gehurkt zitten voor de boom. Nog wat afwezig zegt ze: “Oh, hier ben je. Kom, we gaan naar huis”. Tot ook zij de glanzende rode bal ziet. “Mooi is die rode bal, zeg.” Moeder laat hem nog even genieten en dan trekt ze hem met een glimlach voorzichtig mee. “We moeten naar huis. Thuis kunnen we...” Khalid hoort het niet. Hij kijkt aan de arm van mama nog een keer om naar de rode bal. Ik geef hem een knipoog. Goed gedaan.

Een paar dagen later loopt de mevrouw van nummer 34 naar buiten. Zó langs de boom. Ze heeft een beetje haast, dat is wel duidelijk. Maar nog geen tien minuten later is ze weer terug. Ze hangt een witgeel engeltje met een fluit en een groot roze hart in de boom. Zij keurt even of ze op de juiste hoogte hangen en dan krijgt ook een houten rendier zijn plek. Tot slot haalt ze een paarse slinger tevoorschijn. Zorgvuldig drapeert ze met een paar slagen de slinger rondom de boom. “Ja, zo is het goed. Nu is hij af.” zegt ze tegen zichzelf. En ze gaat vrolijk weer naar binnen.

Ik word hier zo blij van. De straat is meteen versierd. Dat is hoe de sprankeling van kerst werkt. Het maakt mensen blijer en minder gehaast. Zodat ze de mooie dingen weer zien. Zodat ze even de sprankeling in zichzelf weer kunnen voelen. En het licht kunnen doorgeven.

Het is er altijd, maar soms is het wat dieper weggestopt. Ik zie het al jaren vanaf mijn plekkie hier gebeuren. Laat de sprankeltjes maar komen. Laat het Licht maar schijnen. Ook ik ben er klaar voor. Kerst mag beginnen. Ik wens jou een heel mooi kerstfeest.

Liefs,
Mevrouw Hortensia.

GEMEENTEBERICHTEN

TEKST EN FOTO'S GEMEENTE DEN HAAG

Tram 16

In 2022 wordt – als alles meezit – de trambaan van lijn 16 aangepast aan de nieuwe lagevloertram, zodat begin 2023 de nieuwe tram kan gaan rijden. In januari beginnen de nutsbedrijven op de stoepen van de Torenstraat en de Vondelstraat de kabels en leidingen te vernieuwen. Vanaf april gaat de Zoutmanstraat open, telkens in stukken van zo'n 80 meter, te beginnen bij de Laan van Meerdervoort.

Voor informatie bel:

Maarten Renz,
omgevingsmanager Tram 16,
☎ 06 501 03 827

Beste bewoner,

Eerder dit jaar hebben we u laten weten dat we in november wilden starten met de werkzaamheden aan de kademuur van de Noordwal en de Hemsterhuisbrug. Door een langere voorbereidingstijd gaat dat echter niet meer lukken. Het is de bedoeling dat de werkzaamheden begin 2022 alsnog van start gaan. We kunnen helaas nog niet zeggen wanneer precies.

Zodra we meer informatie hebben, nodigen wij u uit voor een informatie-bijeenkomst. Samen met de aannemer informeren wij u dan uitgebreid over de uitvoeringsplanning, de omleidingsroutes en de impact op bereikbaarheid en parkeren.

Als u de uitnodiging voor deze bijeenkomst digitaal wilt ontvangen en/of als u per email rechtstreeks op de hoogte gehouden wilt worden van ontwikkelingen, dan kunt u zich aanmelden voor de mailinglist. Stuur hiervoor een e-mail naar kademuren@denhaag.nl en vermeld daarbij 'aanmelding mailinglist Noordwal'.

Met vriendelijke groet, Projectteam Kademuren

(Informatie over de werkzaamheden is ook te vinden op denhaag.nl/kademuren.)

Start werkzaamheden vertraagd

Herinrichting van het Piet Heinplein start in februari 2022

De gemeente Den Haag start in februari 2022 met de herinrichting van het Piet Heinplein. De herinrichting gebeurt in twee fases. In de eerste fase vervangt de gemeente de Anna Paulownabrug en verdwijnt een gedeelte van het plein, waardoor de gracht weer zichtbaar wordt. In fase twee staat, naast het vervangen van de Elandbrug, ook het opknappen van de kademuren en de herinrichting van het plein op de planning.

Uitvoering werkzaamheden

De uitvoering van de werkzaamheden wordt gedaan door aannemerscombinatie Strukton-de Vries Werkendam. De werktijden zijn overdag van 7.00 tot 17.00 uur. Als dat nodig is werkt de aannemer ook buiten deze tijden. Dit wordt van tevoren aangekondigd.

Voorbereidende werkzaamheden van 21 februari t/m 4 maart 2022

Op de hoek van de Prinsessewal met de Hogewal wordt de rijbaan een stukje verlegd om ruimte te maken voor het bouwverkeer. Verkeer vanaf de Prinsessewal kan in deze week dan niet naar de Hogewal of Mauritskade rijden. Het autoverkeer wordt in het Centrum omgeleid via de Vondelstraat, Elandstraat, Waldeck Pyrmontkade, Laan van Meerdervoort en Javastraat naar de Koningskade. Fietsers rijden om via de Kortenaerkade en de Toussaintkade. Er zijn verkeersregelaars aanwezig om het verkeer in goede banen te leiden. Ook wordt in deze periode een bouwplaats ingericht. Hiervoor wordt het gebied Piet Heinplein, Anna Paulownabrug en een gedeelte van de Piet Heinstraat, Anna Paulownastraat en Kortenaerkade met hoge bouwhekken afgesloten. Woningen blijven voor voetgangers altijd bereikbaar, ook voor mindervaliden.

Het vervangen van de Anna Paulownabrug start 7 maart.

Informatiebijeenkomst

Voordat de werkzaamheden starten, organiseert de gemeente samen met de aannemer een informatiebijeenkomst. Bewoners en ondernemers worden hiervoor in januari 2022 uitgenodigd. De projectpagina denhaag.nl/pietheinplein wordt binnenkort uitgebreid met actuele informatie over de werkzaamheden en de plannen voor het Piet Heinplein.

Heeft u vragen of zorgpunten? Omgevingsmanager Bart de Haan beantwoordt deze graag. U kunt hem bereiken per e-mail via kademuren@denhaag.nl of via telefoonnummer (070) 752 55 97.

Renovatiwerkzaamheden Utrechtsebaan (A12)

De renovatie van de Utrechtsebaan start in januari 2022. Dat kan ook vertraging opleveren ook voor bewoners en bezoekers van het Zeeheldenkwartier. Het werk zou in oktober beginnen. Het uitstel komt door vertraging in de aanbestedingsprocedure. De afgelopen maanden is er echter al uitgebreid onderzoek gedaan naar de conditie van de weg en ook heeft de gemeente voorbereidingen getroffen voor de renovatie zelf.

Dat betekent dat vanaf maandag 10 januari 2022 de laatste, nachtelijke voorbereidingen plaatsvinden voor het maken van de omleidingsroutes. Op vrijdagavond 14 januari beginnen de hoofdwerkzaamheden. In dat weekend is de Utrechtsebaan in beide richtingen afgesloten tot maandagochtend 17 januari. Vanaf maandagochtend 17 januari is de Utrechtsebaan alleen afgesloten voor het verkeer de stad-uit, in de richting van het Prins Clausplein. Het verkeer de stad-in, richting Den Haag centrum en Scheveningen, kan in die periode gebruik blijven maken van de weg, behoudens enkele weekendafsluitingen. Het werk duurt vooralsnog tot eind mei 2022.

Planning werkzaamheden met afsluitingen van de Utrechtsebaan:

Datum	Tijd	Afsluiting
17-01-22 t/m mei	24 uur per dag	Rijrichting stad-uit afgesloten

Omleidingsroutes

- Verkeer in en uit de richting van Amsterdam en Utrecht wordt omgeleid over de N44, N14 en A4.
- Verkeer in en uit de richting van Rotterdam wordt omgeleid over de Rotterdamsebaan (S100 en S107).

Informatie:

Vragen: utrechtsebaan@denhaag.nl.

Troep in de afvalbak, dat geldt ook voor hondenkak!

Open riolen? Die hadden we toch al rond 1935 achter ons gelaten?

Waarom vinden sommige mensen het heel gewoon om hondenpoep op straat te laten liggen en om hun honden hun behoefte te laten doen rond terrassen, kinderspeelplaatsen en Jeu de Boules banen?

En dan hebben we het nog niet eens over hygiëne, en over de ziektekiemen die uitwerpselen kunnen verspreiden, en ook andere honden kunnen besmetten.

Is het zoveel werk om papier, plastic afval en sigarettenpeuken mee naar huis te nemen of in een van de vele afvalbakken te gooien die er in iedere straat staan?

En het nieuwste probleem: het plaatsen van grofvuil naast de ORAC's, in plaats van het te laten ophalen door de gemeentereinigingsdienst. De kreet, dat de gemeente het maar moet opruimen omdat we belasting betalen, klinkt ons veel te makkelijk in de oren.

**De straten schoonhouden, dat doen we toch voor elkaar en met elkaar.
Troep in de afvalbak, dat geldt ook voor hondenkak!**

Onze buurtgenoten van 'de Ontwerpvloot' hebben speciaal een sjabloon ontworpen om ons allemaal op een aantrekkelijke manier aan te moedigen onze eigen bijdrage te leveren aan het schoonhouden van onze straten.

In het voorjaar van 2022 organiseren we een actie op het Prins Hendrikplein om ons attent te maken op het aangenamen van schone straten in het Zeeheldenkwartier.

Maar we willen eigenlijk nu alvast beginnen met deze oproep. Want overlast door hondenpoep staat op nummer 1 van de lijst van irritaties van Hagenezen.

Veronica van Nederveen (bewoner)
Margriet Scholtens (bewoner)
Marloes Kirsten (Zebra welzijn)

Ingezonden brief

FOTO WYBE VAN DE KUIJNDER

gasleidingen vervangen moeten worden, moeten we maar even op de koop toe nemen. We krijgen er een mooiere straat voor terug."

**Met vriendelijke groet,
Yvonne Delemarre**

"Via deze mail wil ik u graag laten weten, als bewoonster van de Vondelstraat, al ruim 45 jaar, dat ik geen bezwaar heb tegen de 'dendertram'. Ik vind de herinrichting mooi, met de apart van de rijbaan gelegen fietspaden, de groenvoorziening en de smallere rijbaan, drempelverhogend voor snelheidsduivels. De bomen die worden gekapt zijn geen verlies, ze zijn nog niet zo oud, staan te dicht tegen de gevels waardoor er minder lichtinval is in de etage-appartementen. Bovendien komt er veel plak vanaf, niet geschikt dus voor een straat met parkeervakken, er komen bovendien andere bomen voor terug.

De zogenaamde 'dendertram' maakt minder herrie dan de huidige. Mijn zoon woont in de Tripstraat in het Energiekwartier, daar rijdt de nieuwe tram al langer, o.a. op de Loosduinseweg, sindsdien hebben ze aanmerkelijk minder geluidsoverlast van de trams. Bovendien zijn ze toegankelijker voor rolstoelgebruikers.

Dit wilde ik toch even kwijt, niet alle wijkbewoners en zeker hier in de Vondelstraat niet, zijn tegen dit plan, dus jullie slogan 'Geen dendertram door onze mooie wijk!' gaat niet voor iedereen op! Dat we een tijd in een bouwput zitten, ook omdat het riool en de

RONDJE HOND

DOOR ELS KRIJK

Wat gaan ze doen?

De baas had uit betrouwbare buurtbron vernomen dat een aantal buurtbewoners het zat was om overal afval en hondenstront te zien liggen. Vooral onze gezellige

winkelstraten en het Prins Hendrikplein moesten het steeds ontgelden. Men wilde een open brief in het plaatselijke wijkblad (lees: sufferdje) plaatsen en eventueel een actie op poten zetten om al die viezeriken die niets opruimden zoals het moest, een lesje te leren.

Ik, als hond, was heel benieuwd wat de acties zouden zijn, want een open brief zou niet veel uitmaken. Die mensen lazen waarschijnlijk het krantje niet of hadden er gewoon schijt aan, om in hondentermen te blijven. Eerlijk gezegd kon ik me wel een beetje verplaatsen in ons als hond: als jij in coronatijd bij zo'n baas, hup uit het asiel, terecht zou zijn gekomen, zou jij dan zindelijk zijn of wachten tot de baas je behoefte heeft opgepakt? Denk het niet. Want kijk, mijn baas heeft daar ook vrij lang met mij over moeten doen en ik heb het echt nog

niet aan- of afgeleerd: nog steeds vind ik alles wat eetbaar is of een lekker luchtje heeft een traktatie...

Wat wel heeft geholpen, vindt zij, is dat ze vooral 's avonds zelf goed naar de grond kijkt en me van eventuele lekkernijen aftrekt. En, echt waar, ze knikt me bemoedigend toe als ik bijna op dezelfde plek mijn behoefte doe, die zij dan weer braaf achter me opruimt en in een prullenbak laat verdwijnen. Kijk zo hoort het, zegt ze dan, maar eerlijk gezegd vind ik het knap waardeloos als al die straten en pleinen brandschoon zouden zijn. Niks meer te snuffelen, geen kippenbotje, geen plastic dop, geen knapperig drolletje, noem al die lekkere dingen maar op.

Kortom, het is duidelijk: van mij hoeft dit allemaal niet!

Zebra welzijn

Zebra Welzijn verbindt mensen in de wijk

Heeft u behoefte aan contact met anderen uit de wijk of hulp nodig bij het oplossen van een probleem? Wilt u vrijwilligerswerk doen of buurtgenoten een stapje verder helpen?

Kom naar:

Centrum De Heldenhoek, Elandstraat 88, 070 205 2279

NIEUWJAARSGROET HELDENHOEK

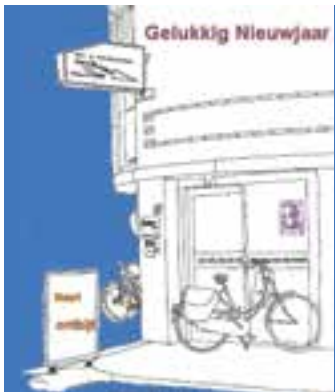
De medewerkers, de vrijwilligers en het personeel van XTRA-Heldenhoek wensen de wijkbewoners van het Zeeheldenkwartier prettige feestdagen en een gezond en voorspoedig 2022. We maken er weer een vooruitstrevend jaar van met veel activiteiten en leuke evenementen in de Heldenhoek.

Kom gewoon eens gezellig langs overdag; de koffie staat klaar en een lekker broodje bal of kroket.

U kunt een krantje lezen of wat praten met andere bezoekers. Welzijn in de wijk begint met spontane ontmoetingen in de Heldenhoek.

Of als u een gerichte persoonlijke maatschappelijk vraag heeft, zijn er altijd medewerkers die u kunnen voorlichten.

Dus schroom niet: kom naar de Heldenhoek nieuw élan... 2022.

NIEUWE CURSUS IN DE HELDENHOEK

Vanaf februari 2022 starten we met een nieuwe cursus tekenen/schilderen/gemengde techniek.

Onder leiding van beeldend kunstenaar G. Reledah. Er kunnen iedere week maximaal 8 deelnemers inschrijven.

De cursus start op 7 februari 2022 en is van 14:00-16:00 uur.

Kosten €10 euro per maand. Inschrijven bij de receptie

ACTIVITEITENLADDER HELDENHOEK

Maandag

Buurtinloop 9.00 tot 16.00 uur
Yoga 9.30 tot 10.30 uur
Gymnastiek 55+ 12.30 tot 13.15 uur
Buurtmaaltijd: inloop 16.00 uur met live muziek

Dinsdag

Buurtinloop 9.00 tot 16.00 uur
Handwerken 9.30 tot 12.00 uur
Bingo maandelijks vanaf januari '22
Kerstbingo 21 december van 13.30 tot 15.30 uur

Woensdag

Buurtinloop 9.00 tot 16.00 uur
Buurtontbijt 9.30 tot 11.30 uur met live muziek
Country Line-dance 12.00 tot 12.45 uur
Kinderclub 6 t/m 12 jaar 13.00 tot 15.00 uur; vooraf aanmelden
Tienerclub 12 t/m 14 jaar 16.00 tot 17.30 uur
Zumba 19.00 tot 20.00

Donderdag

Buurtinloop 9.00 tot 16.00 uur
Stoel Yoga 10.00 tot 11.00 uur
Sjoelen 13.30 tot 16.30 uur
Buurtmaaltijd inloop 16.00 uur met live muziek
Judo beginners 18.00 tot 19.00 uur
Judo gevorderden 19.00 tot 20.00 uur

Vrijdag

Buurtinloop 9.00 tot 16.00 uur
Gymnastiek 55+ 9.00 tot 09.45 uur
Gymnastiek 55+ 10.15 tot 11.00 uur
High Tea (om de 2 weken) 14.00 tot 15.30 uur
Rommelmart 9.00 uur tot 15.00 uur
(laatste vrijdag van de maand)
29 oktober - 26 november - 17 december - 28 januari

Zaterdag

Marokkaanse mannengroep 15.00 tot 17.00 uur
Soos jeugd 14+ 16.00 tot 18.00 uur

Zondag

Pannenkoeken 13.00 uur tot 16.00 uur
(3e zondag van de maand)

»»» NIEUWSFLITSEN «««

CULINAIR RECENSIST GEZOCHT

Na vele smakelijke culinaire recensies neemt Hedi Louwersheimer afscheid van het Zeeheldennieuws. Wie neemt van haar de pen over en schrijft zeven keer per jaar een smakelijke recensie over één van de vele horecagelegenheden in ons lekkere Zeeheldenkwartier?

» Meld je bij info@zeeheldennieuws.nl

HOE BRANDVEILIG ZIJN BEZORGDIENSTEN?

Aan de Elandstraat is een nieuwe bezorgdienst neergestreken, die gebruik maakt van elektrische fietsen en scooters. Bij de bezorgdienst Thuisbezorgd in de Piet Heinstraat ontstond vorig jaar een flinke brand bij het opladen van de fietsen.

Waar voorheen Alter was gevestigd, is sinds kort een nieuwe flitsbezorger gevestigd. Flitsbezorgers beloven binnen tien minuten boodschappen aan huis te brengen die mensen via een app kunnen bestellen. Om zo snel de boodschappen langs te kunnen brengen, maken de flitsbezorgers gebruik van elektrische fietsen en scooters.

Het nieuwe bedrijf heeft er zo'n vijftien à twintig staan. Een medewerker zegt dat er goed rekening wordt gehouden met het brandrisico bij het opladen van accu's. "We laden de accu's nooit op als er geen mensen zijn. Om twaalf uur sluiten we en stoppen we ook met het opladen. Er liggen dan hooguit een paar telefoons aan een oplader."

Begin dit jaar ontstond er een fikse brand in een pand van Thuisbezorgd aan de Piet Heinstraat. Daar stonden tientallen elektrische fietsen 's nachts onbewaakt aan de oplader. Thuisbezorgd is na dit incident vertrokken uit het pand en zoekt naar een andere oplossing om de fietsen te stallen.

NIEUWKOMER: ATELIER COCOTIER

Net op tijd geopend voor de kerstinkopen. Leuke naam: Atelier Cocotier dat zoiets betekent als cocos palmboom. Atelier Cocotier is gevestigd in een hoekpandje op de hoek van de Van Brakelstraat (nummer 108d) en de Prins Hendrikstraat. Eigenaar Lindsey heeft er zin in. De winkel is smaakvol en overzichtelijk ingericht en is dagelijks van tien uur tot half zes geopend. Behalve alles voor in en rondom de kerstboom, verkopen ze woonaccessoires.

» Ateliercocotier.com

OP ONTDEKKINGSTOCHT DOOR DE WIJK

Wist jij dat er vroeger een historische reconstructie is gemaakt van de aankomst van Michiel de Ruijter? Of wat de bijnaam van Prins Hendrik was? Tijdens de nieuwe wandeling van mediamuseum Beeld en Geluid Den Haag wordt je meegenomen op een ontdekkingsstocht door de wijk, waarbij je leert over de zeehelden waar onze wijk zijn naam aan heeft te danken.

Het museum zelf is gevestigd in de Zeestraat en als cadeau aan haar burens van het Zeeheldenkwartier heeft het museum deze unieke Zeeheldenwandeling gemaakt. Met unieke Polygoonjournaals uit het archief van Beeld en Geluid brengt de wandeling de geschiedenis achter de gezelligste stadswijk van Den Haag tot leven.

Laat je meevoeren langs tien verschillende bekende straten en plekken in het Zeeheldenkwartier. De tour neemt ongeveer een uur in beslag. Tijdens de wandeling bekijk je verschillende Polygoonjournaals waarin onze zeehelden een rol spelen in verschillende stukjes Nederlandse geschiedenis.

De wandeling is gratis af te halen bij het museum en leuk voor iedereen die meer wil weten over de geschiedenis van de buurt en onze zeehelden. De wandeling is ook eenvoudig zelf te printen via de website van het museum. Je kunt de route lopen wanneer het jou uitkomt en het is meteen een leuke reden om samen de buurt te verkennen.

» <https://denhaag.beeldengeluid.nl/zeeheldenwandeling/>

MET DE GLIMLACH VAN ELIES
VAN HET ZEEHELDENKWARTIER

DEN
HAAG
PAKT
JE IN!

DE MOOIESTE KADO'S KOOP JE IN JE BUURT

WWW.DENHAAGPAKTJEIN.NL

ZEEHELDEN KWARTIER PAKT JE IN

DE MOOISTE KADO'S KOOP JE IN JE BUURT

In het Zeeheldenkwartier vind je winkels met een uniek assortiment! Wij helpen je graag het perfecte cadeau te vinden voor je vriend(in) die alles al heeft, Je (nieuwe) schoonmoeder die je nog niet zo goed kent of je liefje die je dit jaar iets persoonlijks wil geven.

1. Kinderboek Spoedniks zoekt een nieuwe planeet

2. Vis broche

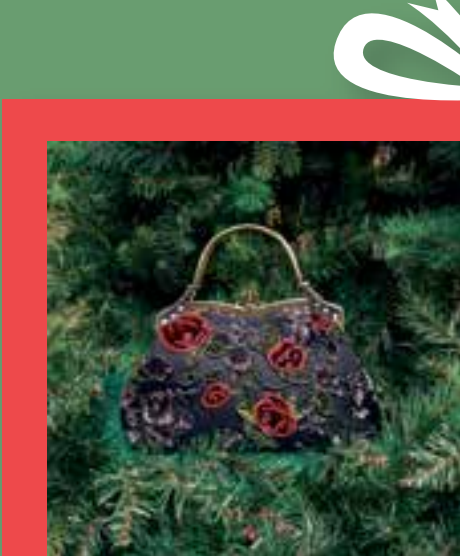
3. Biologische kerstthee

7. Alpacawol deken

8. Korting op Brazilian Wax

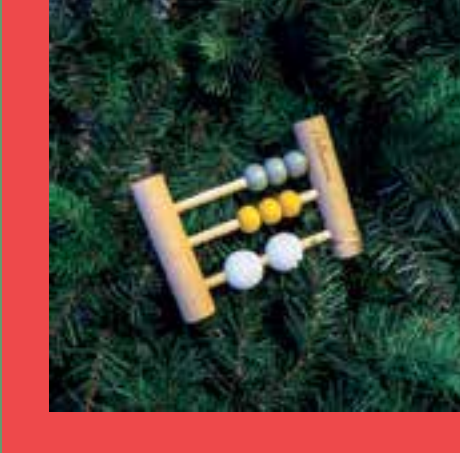

9. Vintage handtasje

13. Kerstknuffel

14. Leren tasje

15. Houten telraam

Fijne

- 1. Alice in Wonderland, @aliceinwonderland.denhaag, Piet Heinstraat 2
- 2. Engeliën, @engeliendewinkel, Piet Heinstraat 87
- 3. Sugar & Spice, @sugar_and_spice_den_haag, Piet Heinstraat 89
- 4. Komp U Ter Hulp, @komp_u_ter_hulp, Piet Heinstraat 42
- 5. WNKL, @wnkl_denhaag, Piet Heinstraat 57
- 6. WAUW, @wauw_warenhuis, Piet Heinstraat 51a

- 7. Present Living, @presentliving, Piet Heinstraat 99
- 8. Lady Wax, @ladywaxnl, Zoutmanstraat 2d
- 9. Gerbeaud, @gerbeaudinthehague, Zoutmanstraat 14a
- 10. Namasté Café, @namastecafe.nl, Prins Hendrikplein 18
- 11. Classic Design, @classicdesign.nl, Zoutmanstraat 41
- 12. Pim, @pimcoffee, Prins Hendrikstraat 113

zeeheldenkwartier.com | @zeeheldenkwartier

BUY THE MOST BEAUTIFUL GIFTS CLOSEBY

In Zeeheldenkwartier you will find shops with a unique range! We are happy to help you find the perfect gift for your friend who already has everything, your (new) mother-in-law whom you don't know very well, or your sweetheart who wants to give you something personal this year.

ZEEHELDEN
KWARTIER
WRAPS YOU UP

4. Kortingsvoucher Windows 11

5. Leren portemonnee

6. Spiegeltje op eendenvoetjes

10. zijden kimono

11. Kandelaarset Nagel

12. Kersttaart

16. Engel kaars

17. Haagse Ooievaar kerstbal

18. Diverse producten

feestdagen!

- 13. Elvis & Otis, @elvisandotis, Prins Hendrikstraat 124
- 14. Achtung! Lady, @achtungladystore, Prins Hendrikstraat 160
- 15. Achtung! Baby, @achtungbabystore, Prins Hendrikstraat 97
- 16. Little Green Shop, @littlegreen.shop, Prins Hendrikstraat 103
- 17. Hendriks Fish & Drinks en WAUW, @hendriks_fish_and_drinks, Prins Hendrikstraat 55a
- 18. Zeeheldenmarkt, Prins Hendriksplein elke donderdag

Youtube Mini
Docu shoppen

zeeheldenkwartier.com | @zeeheldenkwartier

*Zeehelden
kwartier*
VOOR SPECIALE ZAKEN

Prins Hendrikplein 3-B • 2518 JA Den Haag • 070-3469372 • info@janson.nl • www.janson.nl

INMIDDELS MAAR LIEFST 530 REVIEWS, GEMIDDELD EEN 9,4!
OP NAAR DE 600 REVIEWS, HELDT U MEE?

FIDENTIST Tandartsen

FIDENTIST is opgericht door vader en zoon Voets. Zij hebben hun passie, kennis en ervaring gebundeld en bieden met trots een tandheelkundig totaalpakket aan.

Anna Paulownastraat 36
070-204 00 66
www.fidentist.nl

Apotheek Piet Hein, onderdeel van Apotheek De Volharding

Sinds 2015 de Apotheek van het Zeeheldenkwartier

Adres:
Zoutmanstraat 4 a
2518 GP Den Haag
e-mail: piethein@apotheekdevolharding.nl

Contact:
Tel: 070-3153610
Fax: 070-3153619

Openingstijden:
Maandag t/m vrijdag:
8.30 - 17.30 uur

ELZENAAAR

MAKELAARS & TAXATEURS

HUIS VAN DE MAAND:

LOOSDUINSEWEG 769, DEN HAAG

- Valkenbos-/Regentessekwartier
- 3 kamer parterre appartement (76m²)
- Heerlijke patio
- Fraaie houten lamelparket vloer

Vraagprijs € 325.000,- k.k.

www.elzenaar.nl

VAN DIEMENSTRAAT 130, 2518 VE DEN HAAG
070 364 17 65

Heeft u zelf verhuisplannen?
Nodig ons eens uit voor een vrijblijvend gesprek!

Verkoop
Aankoop
Verhuur
Taxaties
Beheer

15
BETROUWBAAR 2021

REAL
ESTATE
PART
NERS®

070-328 09 09

REAL ESTATE PARTNERS BV
makelaars | taxateurs
070-328 09 09

Laan van Meerdervoort 12b • Den Haag
www.real-estatepartners.nl

Bij u om de hoek!

FIT2000
Westerbaanstraat 131

Senior groepstraining
Stank Belly
Fitness met professionele begeleiding
Sauna

ALL IN
v.a. €25,- per maand

€5,76 per week

Lessen:
• CrossFit
• Body Pump
• Pilates
• Div. Yoga
• Kickboxing
• En nog veel meer!

Voedingsadvies
Body&Mind

Kom langs voor GRATIS proeftraining!

DE TEGELKUNST

Verkoop & Uitvoering authentieke wand- en vloertegels

Javastraat 106
2585 AV Den Haag

Openingstijden:
Donderdag t/m zaterdag
12-17 uur

Tel. 0651303770
info@detegelkunst.nl
www.detegelkunst.nl

MET DE ENERGIE VAN MILAN
VAN HET ZEEHELDENKWARTIER

DEN
HAAG
PAKT
JE IN!

DE MOOISTE KADO'S KOOP JE IN JE BUURT
WWW.DENHAAGPAKTJEIN.NL

égards
uitvaart

Betrokken, behulpzaam, regelend.
Formeel waar dat nodig is, ontspannen
als dat kan. Dat kunt u verwachten
als u mij vraagt het afscheid van een
overleden dierbare te begeleiden.

erik c. cox | egardsuitvaart.nl
06 19 538 402 | toussaintkade 19

Anna's
Makelaardij

Uw aan- en verkoopsspecialist: van Archipel tot Zeeheldenkwartier

Anna Paulownastraat 44-A, 2518 BE Den Haag
070 361 49 04 - www.annasmakelaardij.nl

Uw vaste medicatie
elke 3 maanden bij u
aan huis geleverd?
Neem contact
met ons op.

Apotheek Prins Hendrikplein 3

Schrijf je nu in! www.apotheekphp.nl 070-2054920 info@apotheekphp.nl

Kom kijken naar de mooiste boxsprings, van Auping

Kon je maar met je
**ogen
open**
slapen

Auping Plaza Den Haag
Waldeck Pyrmontkade 84-86 | T. 070 363 11 53
www.aupingplaza-den Haag.nl

auping
met liefde

Kerst-menu-thuis.nl

Dit jaar geen stress en
gemakkelijk uw kerst-
menu opwarmen in de
oven of magnetron.
Bestel uw kerstmenu bij
menu-thuis.nl in de
Piet-Heinstraat 82a
2518CK Den Haag,
of rechtstreeks via de
website. U kunt uw
menu zowel op 24 of 25
december komen
afhalen in de winkel.

SCAN ME

KERSTVAKANTIE BIJ

BEELD EN GELUID DEN HAAG

IN DE ZEESTRAAT

Deze kerstvakantie staat in het teken van de radio. Je kan bij ons leren wat er allemaal komt kijken bij het maken van radio. Je krijgt een kijkje achter de schermen en professionals van Hallo Kids Radio leren jou hoe je plaatjes draait. Hier leer je wat je moet kunnen als radio-DJ.

In het ‘kerstvakantie radiomaker parcours’ word je opgeleid tot radiomaker. Samen met je hele familie kan je ook meedoen met de muziekpub-quiz van de Quizbroers.

Houdt rekening met eventuele wijzigingen i.v.m. de coronamaatregelen. Voor meer informatie, ga naar: denhaag.beeldengeluid.nl.

Week 1: 26 december t/m 2 januari

- Top2000 live te volgen op groot scherm
- Familie pub-quiz op verschillende dagen
- Familie pub-quiz voor doven en slechthorenden
- Radiomaker parcours met activiteiten

Week 2: 3 januari t/m 9 januari

- Hallo Kids Radio live radio van 15:00 tot 17:00 vanuit Beeld en Geluid Den Haag
- Workshops door Hallo Kids Radio over radio maken (2 x per dag)
- Workshops voor doven en slechthorenden
- Familie pub-quiz op verschillende dagen

Dit is Lizzy. Ze woont in Snoepland, daar eet ze alleen koekjes. Ze is een halve olifant, draak, konijn, leeuw, eenhoorn, hond en muis. Ze kan heel goed ruiken en ze kan heel klein worden. Ook kan ze vliegen. Haar hobby is zingen en haar lievelingsspel is verstoppertje. Ze helpt me altijd.

Zayeanna 9 jaar

Dit is de Donderdino, een rare dino. Hij heeft 9 vingers en 9 tenen met 9 nagels. Hij heeft een baby in zijn nek. Met zijn nagels is hij heel sterk. Zijn superkracht is bliksemschieten.

Liyana 8 jaar

Dit is Olidraak. Zijn superkrachten zijn dat hij kan vliegen en diep onder water zwemmen. Hij kan ook water spuwen en bliksem/vuur spugen.

Amai 8 jaar

*Teken je eigen fantasiedier.
Hoe heet het dier en wat zijn haar superkrachten?*

Ze heet Pudia en is half paard, half puppy. Ze maakt mensen blij door haar vleugels met hartjes en een lekkere geur. Ze kan met haar mond de zon laten verschijnen.

Rihanna 9 jaar

Er zijn twee knuffels. Hun namen zijn: King Kong en Huggy Wuggy. Hun superkracht is laserschieten.

Ishan 8 jaar

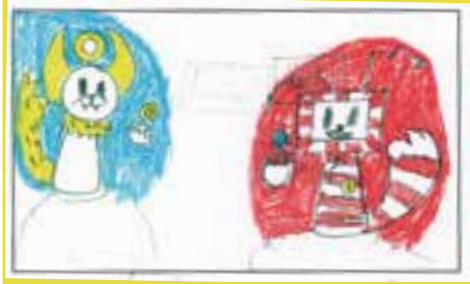
Ze heet Liyana en is pas 6 maanden oud. Haar superkrachten zijn: ze is slim en kan vliegen. Haar favoriete kleur is roze. Ze is een panda, die graag bamboe eet en ze heeft sproetjes.

Jinane 8 jaar

Ik was in het bos en ineens zag ik een dier! Hij had twee gouden hoorns en heel veel krachten. Ik noemde hem Goudhoorn. Er was nog een ander dier, die Roby heette. Hij had ook allerlei speciale krachten. Ze zijn goden.

Sophia 9 jaar

KIND VAN DE WIJK

IN DEZE RUBRIEK WORDT EEN KIND VAN DE WIJK GEPORTRETTEERD

ALEX EN LARISA

Alex en Larisa zijn broer en zus en wonen in de Van Diemenstraat. Ze zijn allebei geboren in Nederland, maar hun ouders, Semra en Metin, komen uit Bulgarije. Ze gaan naar de Max Velthuijsschool in de Da Costastraat en spelen vaak met andere kinderen buiten op het BonBonplein, dat vlakbij hun huis is.

Vertellen jullie eerst wat over jezelf?

Alex: "Ik ben 10 jaar en ik zit in groep 6 bij een lieve juf, Marline. Ze is niet streng, ik hou van haar. De klas speelt leuk met elkaar. Er is geen ruzie. We zijn vrienden. Mijn klas is beneden en ligt naast mijn zusjes klas. Als de tussendeur open staat kunnen we elkaar horen. Ik vind spellen makkelijk. Het is leuk om grote woorden te hakken."

Larisa: "Ik ben 6 jaar en ik zit in groep 3. Mijn juf heet Saja en is ook heel lief. Onze klas is heel leuk. We kunnen fijn spelen

met elkaar. We leren nu letters schrijven, iets dat ik heel leuk vind want je hebt heel veel verschillende letters. Bijvoorbeeld een hoofdletter I is anders dan een kleine i."

Wat spreken jullie thuis?

Alex: "Nederlands en Bulgaars. Wij kunnen een beetje Bulgaars spreken en mijn ouders een beetje Nederlands. Mijn moeder is wel op Nederlandse les geweest. Als we naar ons familiehuis in Bulgarije op vakantie gaan kan ik daar een beetje Bulgaars spreken, en zij weer heel goed."

Hoelang wonen jullie nu hier in de straat?

Alex: "Ik denk drie of vier jaar. Eerst hebben we ergens anders gewoond, maar onze flat was niet zo schoon, er zaten muizen. Hier zijn ze niet. Deze etage op 3-hoog is wel wat kleiner, maar we wonen hier goed. We hebben ook leuke burens. Mijn zusje en ik delen de slaapkamer. Ik

heb niet zoveel speelgoed, ik game liever en ik hou van sporten. In mijn kamer doe ik soms aan push-ups en sit-ups. En ik snoep niet zoveel als mijn zusje."

Larisa: "Ik heb veel poppen. Ook babypoppen. Eentje, Lulla Bella, die kan praten en de andere heet Bella. We kijken ook samen naar tv, bijvoorbeeld Netflix en Disneyplus".

Hebben jullie veel vrienden?

Alex: "Ik heb heel veel vrienden. Ze zitten allemaal op dezelfde school, behalve Gabriël. Todor is mijn beste vriend. We spelen bij elkaar, we kijken samen tv en Youtube, en spelen soms op het BonBonplein. Daar doen we tikkertje, klimmen op het rek en doen verstoppertje. En natuurlijk basketbal, een sport die ik heel leuk vind."

Larisa: "Ik speel ook op het BonBonplein met mijn vriend Max. We zijn een beetje verliefd, net als in dat boek van Max Velthuijs. We doen aan basketbal, voetbal en pingpongen.

En, binnenkort is er het Sinterklaasfeest. Op school, maar ook thuis en - nu kijkt ze geheimzinnig - we hebben heel snel een heel groot feest want Omer, mijn neefje, wordt één jaar!"